

Παρατηρήσεις για μείζονα εκκλησιαστικά ζητήματα

Στο τέταρτο τμήμα της ομιλίας του, ο Μακαριώτατος προχώρησε σε μερικές πρόσθετες παρατηρήσεις:

1. Η παρατηρούμενη στασιμότητα στην προώθηση πολλών από τα τρέχοντα μεγάλα προβλήματα της Εκκλησίας οφείλεται στο απροκάλυπτα εκβιαστικό καθεστώς της ουσιαστικής άρνησης της κυβέρνησης να συνεργασθεί, στα σημεία που η σύμπραξή της απαιτείται, με την Εκκλησία. Ουσιαστικά η κυβέρνηση απαίτησε, δια των δηλώσεων του κ. Πρωθυπουργού και του εκπροσώπου της, να δηλώσει η Εκκλησία παραίτηση από το ζήτημα των ταυτοτήτων προκειμένου να ανοίξουν οι διάυλοι επικοινωνίας. Εάν όμως η Εκκλησία παραιτείτο, από σκοπιμότητα ή φόβο, θα εκτίθετο ανεπανόρθωτα ενώπιον του πιστού Λαού, θα εξευτελιζέτο και θα διασύρετο, καθώς οι ίδιοι που σήμερα καμώνονται ότι επιθυμούν την συνεργασία Της, θα ισχυρίζονταν πλέον ότι είναι εύκολη να ανταλλάσσει τις ιερές αρχές και τα πιστεύματα Της με εφήμερες παροχές, παίζοντας ένα "σικέ παιχνίδι" και σηκώνοντας τα χέρια ψηλά, όπως είπε αδεώς άλλος Αδελφός μας, άμα τάχα τη εγκρίσει των κονδυλίων της Ε.Ε. Η Εκκλησία παραμένει σταθερή στις αρχές Της και δεν υποχωρεί από αυτές, συνεχίζοντας τον αγώνα Της μαζί με τον Λαό υπέρ του δικαίου, χωρίς να δίνει επιχειρήματα συναλλαγής και συμβιβασμού. Γνωρίζει να υπομένει και να αναμένει, γιατί οι καιροί μεταβάλλονται και οι συνθήκες αλλάζουν, συγχωρεί, φέρεται ψύχραιμα, δεν ανταποδίδει, δεν εκδικείται. Δεν πολεμά την κυβέρνηση, αλλά διαφωνεί με μία συγκεκριμένη απόφασή της. Γι' αυτό και δεν εμποδίζεται να ομιλεί με την κυβέρνηση, να μην έχει διαρρήξει τις σχέσεις, να μην έχει αποκλείσει την εξαίτηση και την παροχή ορισμένων διευκολύνσεων, όπου αυτές μπορεί να γίνουν χωρίς από μέρους Της αβαρίες. Για παράδειγμα, στις επισκέψεις στη Ρωσία και στη Σερβία ζητήθηκε και παραχωρήθηκε δωρεάν στρατιωτικό αεροπλάνο ή το επίσημο αεροπλάνο της κυβέρνησης, καθώς, παρά τη διαφωνία, δεν έπαυσε ο Αρχιεπίσκοπος να αποτελεί θεσμικό παράγοντα στο Ελληνικό Κράτος και να δικαιούται των αρμοζουσών στο αξίωμά του τιμών.
2. Με αμείωτους ρυθμούς συνεχίστηκε η μελέτη και προώθηση άλλων εκκλησιαστικών ζητημάτων που δεν άπτονται άμεσα παράλληλων κρατικών παρεμβάσεων. Όλα αυτά βέβαια δε γίνονται από την μία ημέρα στην άλλη. Όσοι δεν κρίνουν επιπολαίως ή εμπαθώς, σπεύδοντας να αποφανθούν από τρίποδος ότι δεν έγινε τίποτε όλα αυτά τα χρόνια, δεν λαμβάνουν υπ' όψιν τους τι προηγείται κάθε μεγάλου έργου. Η καλή θεμελίωση, για την οποία απαιτείται ο περισσότερος χρόνος και τα περισσότερα χρήματα, εξασφαλίζει διάρκεια στο όλο οικοδόμημα.
3. Ιδιαίτερα σημαντικό θέμα είναι η πάση θυσία σταδιακή εξασφάλιση οικονομικής αυτοδυναμίας από την Εκκλησία, γιατί πραγματικά ισχυρή και ελεύθερη Εκκλησία είναι εκείνη που διαθέτει και οικονομική ανεξαρτησία. Παρά το ότι η Εκκλησία βρίσκεται στο στόχαστρο λαιδωριών και επιθέσεων, και όταν κινείται για την οικονομική Της ανάκαμψη (γιατί επιδιέχεται τάχα σε επιχειρηματικές δραστηριότητες εγκαταλείποντας το κύριο έργο Της) και όταν παραμένει αδρανής (γιατί δεν αξιοποιεί τα περιουσιακά Της στοιχεία)- κάτι που αποδεικνύει ότι τα σχόλια των επικριτών Της δεν είναι ειλικρινή, αλλά αποβλέπουν αφενός στο διασυρμό Της και αφετέρου στην αποδυνάμωση και αποθάρρυνσή Της, ώστε να υποστεί ούτως ή άλλως ζημιά - οφείλει να δραστηριοποιηθεί και να αξιοποιήσει, με διαφάνεια και προσοχή, την ολιγοστή εναπομείνασα περιουσία Της, προκειμένου να υποστηρίξει τα ιεραποστολικά, κοινωνικά και φιλανθρωπικά έργα Της, τα οποία Την αναδεικνύουν Προκαθήμενη της ευποιίας. Ο ετοιμαζόμενος να εκδοθεί Τόμος για τα έργα αγάπης και φιλαλληλίας της Εκκλησίας δίνει την εικόνα πληθώρας Ιδρυμάτων, για την λειτουργία των οποίων διατίθεται ετησίως το ποσό των 50 δις. δρχ. Παρά όμως τα επιτεύγματα της Διοικούσας Επιτροπής και των Υπηρεσιών της Ε.Κ.Υ.Ο. την τριετία που πέρασε (τα διαθέσιμα, που το 1998 ήταν 5,8 δις. δρχ., σήμερα αγγίζουν τα 10 δις. δρχ. χωρίς την παραμικρή εκποίηση), η Εκκλησία χρειάζεται πλέον να αξιοποιήσει το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού Της και να αναζητήσει νέους τρόπους εξασφάλισης εσόδων, υπερβαίνοντας τα προ πολλού ξεπερασμένα βήματα και σχήματα, που και αποτελεσματικοί θα είναι και συμβατοί με το ήθος, τον πνευματικό σκοπό και την ιερή αποστολή Της, προκειμένου να μην σκανδαλίζουν.
4. Η έγκριση της Ι.Σ.Ι. είναι απαραίτητη για κάποιες προτάσεις που χρήζουν περαιτέρω επεξεργασίας, ώστε να αποδώσουν. Με την έγκριση της Δ.Ι.Σ., ήδη καταρτίζεται σχέδιο Καταστατικού, που τυγχάνει επεξεργασίας από την Δ.Ε. της Ε.Κ.Υ.Ο., για τη δημιουργία Α.Ε., που θα κληθεί στον κατάλληλο χρόνο να

διαχειρισθεί και να αξιοποιήσει με σύγχρονες μεθόδους μέρος της όλης εκκλησιαστικής περιουσίας. Υπό το ίδιο πνεύμα, η Ε.Κ.Υ.Ο. ετοιμάζει σχέδιο Καταστατικού μίας Α.Ε. για τη δημιουργία χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων σε οικόπεδα της Εκκλησίας, μελετά τη δημιουργία ασφαλιστικής Ε.Π.Ε. με υποδομή πρακτορείου, η οποία σε συνεργασία με την ΑΛΦΑ Τράπεζα Πίστεως θα έχει ως στόχο την ασφάλιση με ιδιαίτερος συμφέροντες όρους των περιουσιακών κινητών και ακινήτων στοιχείων της Εκκλησίας, και προχωρεί, σε συνεργασία με την Δ.Ε.Η., στην έρευνα, μελέτη και επισήμανση δυνατοτήτων εκμετάλλευσης άγονων δασικών εκτάσεων στις οποίες θα ήταν δυνατό να δημιουργηθούν πάρα αιολικής ενέργειας.